ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ କମିଶନ ପ୍ରହସନ ବନ୍ଦ ହେବା ଦରକାର

ଜାନୁଆରୀ ୨, ୨୦୦୬ଦିନ ଓଡ଼ିଶାର କଳିଙ୍ଗନଗରଠାରେ ଟାଟା କମ୍ପାନୀର ଇସ୍ପାତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ପାଚେରୀ ନିର୍ମାଣକୁ ବିରୋଧ କରି ୧୪ଜଣ ଆଦିବାସୀ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ଜଣେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ଆଖିବୁଜା ଗୁଳିଚାଳନା ଯୋଗୁଁ ଘଟଣା ସ୍ଥାନରେ ୬ଜଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା, ଅନ୍ୟ ୬ଜଣଙ୍କୁ କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ଅବସ୍ଥାରେ ପୋଲିସ ନିଜ ଭ୍ୟାନ୍‌ରେ ନେଇଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ମୃତ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ୬ଜଣଙ୍କର ହାତ ପାପୁଲି କଟାଯାଇଥିଲା । କେତେକଙ୍କର ବକ୍ଷୋଜ ଏବଂ ଯୌନାଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ କ୍ଷତବିକ୍ଷତ କରାଯାଇଥିବାର ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଚିକିତ୍ସାଧିନ ଅବସ୍ଥାରେ ଆଉ ୨ଜଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ସମୁଦାୟ ମୃତକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୪ରେ ପହ୍ଞ୍ଚିଥିଲା । ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କୁ ଏଭଳି ଜଘନ୍ୟ ଭାବେ ହତ୍ୟା କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପାପୁଲି କାଟିନେବା ଘଟଣାଟି ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ମୁଖ୍ୟସ୍ରୋତର ରାଜନୈତିକ ଦଳମାନଙ୍କର ଶିଳ୍ପାୟନ ଏବଂ ବିକାଶକୁ ନେଇ ଥିବା ବିକୃତ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ କଳିଙ୍ଗନଗରର ଏହି ଜଘନ୍ୟ କାଣ୍ଡଟିକୁ ମାନବିକତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଆକ୍ରମଣ ହିସାବରେ ବିଚାରକୁ ନେଇପାରିନଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଔପଚାରିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଘଟଣା ଘଟିବା ପରେ ସେମାନେ ଦଳ ଦଳ ହୋଇ କଳିଙ୍ଗନଗର ଗସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେତେକ ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦାବି କରିଥିଲେ । ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଆସିଥିବା ବିସ୍ଥାପନ ବିରୋଧୀ ଜନମ , ସୁକିନ୍ଦା କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟପଟେ ଏଭଳି ଏକ ଦାରୁଣ ଘଟଣା ଘଟିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଆନ୍ଦୋଳନ ଜାରି ରଖିଥିଲା ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ୧୪ମାସ ଧରି ସେମାନେ ଜାତୀୟ ରାଜପଥକୁ ଅବରୋଧ କରିଆସିଥିଲେ । ଅନେକ ସାମାଜିକ କର୍ମୀ ଏବଂ ବିପ୍ଳବୀ ରାଜନୈତିକ କର୍ମୀମାନେ ମଧ୍ୟ ବିସ୍ଥାପନ ବିରୋଧୀ ଜନମ ର ସମର୍ଥନରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଡାକରାରେ ସେଠି ଯାଇ ପହ୍ଞ୍ଚିଥିଲେ ଏବଂ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ । ଏହା ଭିତରେ ଓଡ଼ିଶାର ଗଣମାଧ୍ୟମ ଯଦିଓ ପ୍ରଥମେ ଘଟଣାଟିର କ୍ରୁରତା ଏବଂ ଅମାନବିକ ତଥା ଜଘନ୍ୟ ଦିଗଟିକୁ ଲୁଚାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପରେ ପରେ ଟାଟା କମ୍ପାନୀର ବଡ଼ ବଡ଼ ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇବା ପରେ ସମସ୍ତେ ଯେମିତି ଘଟଣାର ଭୟାବହତାକୁ ଚପାଇ ଦେବାପାଇଁ ଚତୁର ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ କଳିଙ୍ଗନଗରର ଜାନୁଆରୀ ୨, ୨୦୦୬ର ଏହି ଘଟଣାଟି ଯେତିକି ବିଶ୍ୱ ତଥା ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିପାରିଥାନ୍ତା, ତାହା ଦେଖାଯାଇନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଘଟଣାଟିକୁ ନେଇ ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ସେଭଳି ବ୍ୟାପକ ଚର୍ଚ୍ଚା ବା ଆନ୍ଦୋଳନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପଡ଼ୋଶୀ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରେ ସିଙ୍ଗୁର ଓ ନନ୍ଦିଗ୍ରାମ ସପକ୍ଷରେ ସେଠାକାର ନାଗରିକସମାଜ ତଥା ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ମହଲ ଏତେ ସଙ୍ଗଠିତ ଭାବେ ରାସ୍ତା ଉପରକୁ ଆସିଥିଲେ ଯେ, ସେଠି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବାମପନ୍ଥୀ ସରକାରଙ୍କର ପରେ ନିର୍ବାଚନରେ ପରାଜୟ ମଧ୍ୟ ଘଟିଥିଲା । ସିଙ୍ଗୁରରେ ଟାଟା ହିଁ ଲୋକଶତ୍ରୁ ହିସାବରେ ନିଜ ନାନୋ କାର୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ନିନ୍ଦିତ ହୋଇ ବିତାଡ଼ିତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବିଡ଼ମ୍ୱନାର କଥା ଯେ, ଓଡ଼ିଶାରେ ନାଗରିକ ସମାଜ, ବିରୋଧୀ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ଓ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ତଥା ପ୍ରଗତିଶୀଳ ବର୍ଗ ସେଭଳି ସଙ୍ଗଠିତ ହୋଇ ସରକାରଙ୍କୁ ଅପଦସ୍ଥ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ତତଃ ପାଦଟିଏ ଆଗକୁ ଆସିନଥିଲେ ।

ଏଭଳି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ଅସହାୟତାର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଏହି ଅସହାୟତା ଭିତରେ ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ଉପରେ ସମସ୍ତେ ଯେମିତି ପୂର୍ବାନୁଭୂତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଆସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । କଳିଙ୍ଗନଗର ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ସହଯୋଗ କରିଆସିଥିବା ବନ୍ଧୁ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ କିନ୍ତୁ ଅନବରତ ସଂଗ୍ରାମ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ବିକଳ୍ପ କଥା ଭାବୁ ନଥିଲେ । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶ୍ରୀ ଏ. ଏସ୍. ନାଇଡୁଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ କମିଶନ ଗଠନ କଥା ଯେତେବେଳେ ଘୋଷଣା କରାଗଲା , ଅନେକ ଆଶାବାଦୀ ହେଲେ ଯେ, କମିଶନ ଠିକ୍ ରାସ୍ତାରେ ଯିବେ ଏବଂ ଏହି ଜଘନ୍ୟ ଗଣହତ୍ୟାର ନିରପେକ୍ଷ ତଦନ୍ତ ହେବ । ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କୁ

ବୁଝାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଯେ, ସେ କମିଶନକୁ ସହଯୋଗ କରିବା କେତେ ଜରୁରୀ । ବରିଷ୍ଠ ଆଇନଜୀବୀ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି ନିଜ ଉଦ୍ୟମରେ କମିଶନଙ୍କୁ ଅନେକ ସହଯୋଗ କଲେ । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତି ଶ୍ରୀ ନାଇଡୁ କଳିଙ୍ଗନଗର ତୁହାକୁ ତୁହା ଗସ୍ତ କଲେ । କଟକ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ ହସ୍ପିଟାଲ ଯାଇ ଗୁଳିବିଦ୍ଧ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଭେଟି ବୟାନ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କଲେ । କମିଶନ ତାଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନର ପାଖାପାଖି ୭୦ଭାଗ ସାରିଦେଇଥିବା ବେଳେ, ହସ୍ତକ୍ଷେପ କଲା ସେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତି ଶ୍ରୀ ଅରଜିତ୍ ପଶାୟତଙ୍କ ଏକ ରାୟ । ଅନ୍ୟ ଏକ ମାମଲାର ରାୟ ଶୁଣାଇ ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ବର ଏକ ରାୟକୁ ଦୋହରାଇ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ, ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟରତ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ କମିଶନ ଗଠନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତି ଶ୍ରୀ ନାଇଡୁ କମିଶନ କାମ ଆଗକୁ ନେଇପାରିବେ କି ନାହିଁ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ମଗାଗଲା ଏବଂ ନାହିଁ ବୋଲି ଉ ର ଆସିବା ପରେ ସେ ସେଥିରୁ ଅବ୍ୟାହତ ନେଲେ । ତା'ପରେ ଅନେକ ଦିନ ଧରି କମିଶନ ମୁରବୀବିହୀନ, ପୁଣି ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟନିବୃ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପରେ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ଅବ୍ୟାହତ ଏବଂ ଶେଷରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତି ଶ୍ରୀ ପି.କେ.ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ କମିଶନ ପର୍ବର ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ପଡ଼ିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି କମିଶନଠୁ ସେଭଳି ବଡ଼ ଧରଣର କିଛି ଆଶା କରାଯାଇନଥିଲା । କମିଶନ ଅଧକ୍ଷ ବଦଳି ଚାଲିଥିବା ଭିତରେ କଳିଙ୍ଗନଗରର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ, ପ୍ରଶାସନ ଓ ପୋଲିସ କର୍ତୃପକ୍ଷ ରୀତିମତ ଉଦ୍ୟମ ଜାରି ରଖିଥିଲେ । ପରିସ୍ଥିତି ଏଭଳି ଏକ ସ୍ଥିତିରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଯେ, ଆନ୍ଦୋଳନର କିଛି ଟାଣୁଆ ନେତା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିସାରିଥିଲେ, ଆଉ କିଛି ସାଲିସ କରି କମ୍ପାନୀର ଠିକା କାମ କରୁଥିଲେ । ଆନ୍ଦୋଳନରେ ନିଜର ଭେଣ୍ଡିଆ ପୁଅ ଭଗବାନ ସଏଙ୍କୁ ୨୦୦୬ ଗୁଳିକାଣ୍ଡରେ ହରାଇଥିବା ସିନି ସଏଙ୍କ ଅସହାୟ ପ୍ରଳାପ ବ୍ୟତୀତ ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତୃତ୍ୱ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ,(?) ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ହିଁ କେବଳ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ କଳିଙ୍ଗନଗର ତଦନ୍ତ କମିଶନ ରିପୋର୍ଟ ଯାହା ଘଟଣା ଘଟିବାର ୧୧ବର୍ଷ ପରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେଉଛି କାହା କାମରେ ଅବା ଆସନ୍ତା ! ତଥାପି ଦେବରଞ୍ଜନଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ଆଇନକର୍ମୀ ତଥା ବିଶାରଦ ବିଶ୍ୱପ୍ରିୟ କାନୁନ୍‌ଗୋ କରିଥିବା ସମୀକ୍ଷାକୁ ଆମେ ଏଠି ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛୁ ଏବଂ ଆଶା କରୁଛୁ ଯେ, ସମ୍ୱେଦନଶୀଳ ପାଠକମାନେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ନିଜର ମତ ରଖିବେ । ଦେବରଞ୍ଜନ ଓ ବିଶ୍ୱପ୍ରିୟଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା ନିମ୍ନମତେ ଥିଲା –

"ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଶିଳ୍ପାୟନ ଓ ପ୍ରାଇଭେଟ କମ୍ପାନୀର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କଳିଙ୍ଗନଗର ଗୁଳିକାଣ୍ଡ ଯେମିତି କଷ୍ଟଦାୟକ ଥିଲା, ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ଗଠିତ ପିକେ ମହାନ୍ତି ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ କମିଶନଙ୍କ ବର୍ତମାନ ପ୍ରକାଶିତ ରିପୋର୍ଟରେ ବିଚାର ବିଭାଗର ନିରପେକ୍ଷତା ରହିନପାରିବା ସେତିକି ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ । ଘଟଣାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ କମିଶନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ଥାଇ ମଧ୍ୟ କମିଶନ ସେହି ସବୁ ବିଷୟରେ ନୀରବ ରହିବା ନିଶ୍ଚିତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ । କମିଶନଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଲା ପରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହା ଉପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେବାକୁ ଉଚିତ ମନେକରୁଛୁ ।

୧)କମିଶନ ଏକଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ୧୯୯୦ରୁ ୧୯୯୫ ମଧ୍ୟରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସୁରୁଖୁରୁରେ ହୋଇଛି ଓ ୧୯୯୫ରୁ ୨୦୦୫ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଲୋକଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ଆଶା ଓ ଆକାଂକ୍ଷା ପୂରଣ ନ ହୋଇପାରିବା ହେତୁ ସେମାନେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଧିବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ନିଜର ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଏକ ଜନଆନ୍ଦୋଳନର ସଫଳତା ଯେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ଏକ କମିଶନ ଲୋକଙ୍କ ଅସନ୍ତୋଷକୁ ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଆଗରୁ କେବେ ହୋଇନଥିଲା । ଏକଥା ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଏହି ସମୟରେ ଉଭୟ କଂଗ୍ରେସ ଓ ବିଜୁ ଜନତା ଦଳ କ୍ଷମତାରେ ଥିଲେ ବା ରହିଛନ୍ତି ଯାହା କମିଶନ ଉଲ୍ଲେଖ ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏହି ଜନଅସେନ୍ତୋଷ ବଢ଼ିବା ପଛରେ ଯେ ସେହି ସମୟର ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀ ତଥା କ୍ଷମତାରେ ଥିବା ନିର୍ବାଚିତ ରାଜନେତାମାନଙ୍କ ଅତ୍ୟଧିକ କମ୍ପାନୀପ୍ରୀତି ଓ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ମନୋବୃତି ଯେ ସମାନ ଭାବରେ ଦାୟୀ ଓ ଏହା ନ ହୋଇଥିଲେ ଅସନ୍ତୋଷ ବଢ଼ିନଥାନ୍ତା ଓ ଗୁଳିକାଣ୍ଡ ଭଳି ଦୁଃଖଦ ଘଟଣା ଯେ ଘଟିନଥାନ୍ତା ତାହାକୁ କମିଶନ କେଉଁଭଳି ଅଣଦେଖା କରିଦେଲେ ତାହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ।

୨) କମିଶନ କିନ୍ତୁ ୨୦୦୫ ମସିହା ପରବର୍ତୀ ଘଟଣା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର କେତେକ ସମ୍ମାନଜନକ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଭୂମିକାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାକୁ ପଛାଇ ନାହାନ୍ତି । କଳିଙ୍ଗନଗରବାସୀ ଯେତେଦିନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଉପାୟରେ ନିଜର ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ , ତାହାକୁ ଶୁଣା ନଯିବାକୁ କମିଶନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କାହାରକୁ ଦାୟୀ କରିନଥିଲା ବେଳେ (୧୯୯୫ରୁ ୨୦୦୫) ୨୦୦୫ ମସିହାର ପରବର୍ତୀ ଘଟଣା ପାଇଁ ରାଜନୈତିକ କର୍ମୀଙ୍କ ଭୂମିକାକୁ ସନ୍ଦେହ ଘେରକୁ ଆଣିବା କମିଶନଙ୍କ ଏହା ପୂର୍ବାଗ୍ରହଯୁକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ । ପାପୁଲି କଟା ଭଳି

ଏକ ଦୁଃଖଦ ଘଟଣାରେ କେବଳ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ କମିଶନ ଦାୟୀ କରିଦେଲେ । ଅଥଚ ଉଭୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ଓ ପୁଲିସଙ୍କ ଖାମଖିଆଲି ଭୂମିକାକୁ କମିଶନ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେନାହିଁ ।

୩) କମିଶନଙ୍କ ନିକଟରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ଥିଲା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ବରଂ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବା ଲାଗି ଯେ କଳିଙ୍ଗନଗର ଶିଳ୍ପା ଳ ଗଠନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନର କାହିଁକି ସେଟେଲମେ ଓଡ଼ିଶା ସର୍ଭେ ଆଣ୍ଡ୍ ସେଟେଲମେ ଆଇନ ୧୯୫୮ ଅନୁସାରେ ହୋଇନଥିଲା । ଶିଳ୍ପା ଳ ନାମରେ ଥିବା ୧୩,୦୦୦ ଏକର ଜମିରୁ ମାତ୍ର ୭୦୫୭ ଏକର ଯେ ନିଜସ୍ୱ ଜମି ସେକଥା କମିଶନ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ହେଲେ ଓଡ଼ିଶା ଇଷ୍ଟେଟ ଆବୋଲିଶାନ ଆକ୍ଟ ୧୯୫୧ ଅନୁସାରେ ସୁକିନ୍ଦା ରାଜାଙ୍କଠାରୁ ଉକ୍ତ ଅ ଳକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିଜ କ ୃତ୍ୱକୁ ନେବା ପରେ କେଉଁ ଚାଲାକିରେ ଲୋକଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ଜମିକୁ ସରକାର ନିଜର ଜମି ଦର୍ଶାଇ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଇଠ ହେଉଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶିକୁ ନିଜ ତହବିଲରେ ଜମା ରଖୁଥିଲେ, ଯାହାକି ଲୋକଙ୍କ ଅସନ୍ତୋଷର ଅନ୍ୟତମ ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା ଏହାକୁ କିନ୍ତୁ କମିଶନ ପ୍ରଶ୍ନ କରିପାରିନାହାନ୍ତି ।

୪) ପୁଲିସ ଗୁଳିକାଣ୍ଡରେ ସହିଦ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସେହି ପ୍ରାଇଭେଟ କମ୍ପାନୀରେ ଅନୁକମ୍ପାମୂଳକ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଆମକୁ ନାଗରିକର ଜୀବନ ଓ ଜୀବିକାର ମଧ୍ୟ କମ୍ପାନୀକରଣ ବା ନିଜସ୍ୱୀକରଣ ହେଲାଭଳି ମନେହୁଏ । ଯେଉଁମାନେ ଜମି ହରାଇ ବାସଚ୍ୟୁତ ହେବା ଭଳି ଏକ ଅନିଶ୍ଚିତ ଜୀବନ ଆଡ଼କୁ ନଯିବା ପାଇଁ ଲଢ଼େଇ କରି ଜୀବନ ଦେଲେ, ସେହି ସହିଦ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ପୁଣି ପ୍ରାଇଭେଟ କମ୍ପାନୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଭଳି ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ସମାଧାନର ପ୍ରସ୍ତାବ ସରକାରଙ୍କୁ ଦେବା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ । ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଏହା ଯେ ଏକ ଭୁଲ୍ ପରମ୍ପରାର ଆରମ୍ଭ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦେବ, ତାହା ପ୍ରତି କମିଶନ ଅନୁମାନ କରିପାରିନାହାନ୍ତି । ଏହି ନିଯୁକ୍ତି କୌଣସି ଏକ ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରେ ଦେବା ଏଠାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

୫) ଲୋକଙ୍କ ନିକଟରେ ଥିବା ଲାଠି, ଟାଙ୍ଗିଆ, ବର୍ଚ୍ଛା, ଧନୁ ଓ ତୀର ଭଳି 'ମାରଣାସ୍ତ୍ର'ର ସମାନ ଓ ବିପରୀତ ଅସ୍ତ୍ର କ'ଣ ପୁଲିସ ନିକଟରେ ଥିବା ଗୁଳି, ଆଧୁନିକ ବନ୍ଧୁକ ଭଳି ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ର ? ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର ପୂର୍ବତନ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ କମିଶନ ଏହା ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରାୟେ ୧୦୦୦ ଗ୍ରାମବାସୀ ଜାନୁଆରୀ ୨, ୨୦୦୬ଦିନ ଏକାଠି ହେଲାବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଲାଠି, ଟାଙ୍ଗିଆ ଭଳି ମାରଣାସ୍ତ୍ର ଥିଲା ଓ ଟାଟା କମ୍ପାନୀର ବାଉଣ୍ଡାରୀ କାନ୍ଥ ନିର୍ମାଣରେ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତିରେ ବ୍ୟାଘାତ ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା ହେତୁ ଯେଉଁ ୧୦ ପ୍ଲାଟୁନ୍ ପୁଲିସ (୪୦୦ରୁ ଅଧିକ ସଶସ୍ତ୍ର ପୁଲିସ) ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତ ଥିଲେ । ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ 'ଆକ୍ରମଣ'କୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ଲାଗି ଯେତେ ପୁଲିସ ଏକାଠି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ସଠିକ ଦର୍ଶାଇ ଯାଇଥିଲା ବେଳେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ପାରମ୍ପରିକ ଅସ୍ତ୍ର ଧରି ଏକାଠି ହେବାକୁ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ମାତ୍ର ଏତେସଂଖ୍ୟକ ସଶସ୍ତ୍ରବାହିନୀ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ନୀରସ୍ତ୍ର କରିବା ବଦଳରେ 'ଆତ୍ମସୁରକ୍ଷା' ନାମରେ ଗୁଳି କରି ହତ୍ୟା କରିବାକୁ କମିଶନ ଯଥାର୍ଥ ଦର୍ଶାଇବା ଏଠାରେ ଉଭୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ଏହାର ପରିଚାଳନାର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଥିବା ଏକ ନିର୍ବାଚିତ ସରକାରର ଯେ ହିଂସା କରିବାର ଏକଚାଟିଆ ଓ ନିର୍ବିବାଦୀୟ ଅଧିକାର ରହିଛି ସେହି ପୁରୁଣା ତ ୍ୱକୁ ପୁଣିଥରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରୁଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ କମିଶନ ଦର୍ଶାଉଛନ୍ତି ଯେ ନାଗରିକର ନିଜସ୍ୱ ଜୀବନ ଓ ଜୀବିକାର ସୁରକ୍ଷା କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଆଧୁନିକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗଠନ ହେଲା ପରେ ସେମାନେ ଏହି ରାଷ୍ଟ୍ରବ୍ୟବସ୍ଥା ସାମ୍ନାରେ କେବଳ ଏକ ଫୁଟବଲ ସଦୃଶ । ସରକାର ଯେଉଁ ଦିଗକୁ କିକ୍ ମାରିବେ ବିନା ପ୍ରତିବାଦରେ ସେହି ଆଡ଼କୁ କେବଳ ଉଡ଼ିଯିବା ଯେ ନାଗରିକର କ ର୍ବ୍ୟ ଏକଥାକୁ କମିଶନ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ।

୬) ମାଇକ ଗୁଳିକାଣ୍ଡ (୨୦୦୦ ମସିହା)ରେ ଯଦିଓ ୩ଜଣ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା ଓ ୭ଜଣ ଆଘାତ ପାଇଥିଲେ, ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଗଠିତ ପିକେ ମିଶ୍ର କମିଶନ ନିଜର ରିପୋର୍ଟରେ ଏଭଳି ଗୁଳିକାଣ୍ଡର ଯଥାର୍ଥତାକୁ ଆଦୌ ପ୍ରଶ୍ନ କରିନଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଆଦିତ୍ୟ ବିରଳା ପାଇଁ ବକ୍ସାଇଟ ଖଣି ଲିଜ୍ ଓ ଆଲୁମିନା ପ୍ଲା କୁ ବିରୋଧ କରି ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଥିଲା । ଏବେ ଟାଟା କମ୍ପାନୀର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଲାଗି କଳିଙ୍ଗନଗର ଗୁଳିକାଣ୍ଡ ସମ୍ପର୍କିତ ମହାନ୍ତି କମିଶନ ରିପୋର୍ଟ ସମାନ ଯୁକ୍ତିରେ ଗୁଳିକାଣ୍ଡକୁ ଯଥାର୍ଥ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ଉଭୟ କମିଶନ ନିଜ ରିପୋର୍ଟରେ ପୁଲିସ ବଳରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ଆତ୍ମସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ହତ୍ୟାକୁ ଯଥାର୍ଥ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏକ ପ୍ରାଇଭେଟ କମ୍ପାନୀ ଲାଗି ଲୋକଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ ପୁଲିସ ବଳରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯେ ଅଯଥାର୍ଥ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିନାହାନ୍ତି । ଗୁଳିକାଣ୍ଡ ପରେ ସରକାର ଭୟର ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରି ପ୍ରାଇଭେଟ କମ୍ପାନୀ ଲାଗି ଜୋରଜବରଦସ୍ତି ଜମି

> ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ, ଏକଥାକୁ ନା ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବିଚାରପତି ବିରୋଧ କରିପାରିଥିଲେ ନା ଜଣେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ବିଚାରପତି ବିରୋଧ କଲେ । ଏହି ସାମଞ୍ଜସ୍ୟତା ଉଭୟ ମିଶ୍ର କମିଶନ ଓ ମହାନ୍ତି କମିଶନଙ୍କ ନିରପେକ୍ଷତା ଓ ବିଚାର ବିଭାଗ କମିଶନ ପ୍ରତି ଥିବା ଆମର ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ଆଣୁଛି ।”

ବିଶ୍ୱପ୍ରିୟ କାନୁନ୍‌ଗୋ ଉଚିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୀକ୍ଷାଟିଏ କରିଛନ୍ତି । ତେବେ ପି.କେ.ମହାନ୍ତି କମିଶନକୁ ନେଇ କାହାର କିଛି କରିବାର ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ଏ ଦେଶରେ କେବେ ବି ନ୍ୟାୟର ମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇପାରିବେନି । ସେମାନେ ସତରେ ସତ୍ୟ କଣ ଜାଣିବାପାଇଁ ଚାହିଁଲେ ବି ତାଙ୍କୁ ଘଟଣାଟିର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ଜାଣିଥିବା ସରକାରୀ କଳ କ’ଣ ସହଯୋଗ କରିବ ? ତଦନ୍ତ ଚାଲିଥିବା ବେଳେ ଅନେକଙ୍କୁ ସହଯୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ କିନ୍ତୁ ଆମର ପୋଲିସ-ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀମାନେ ସତ୍ୟ କଣ ଲୁଚାଇବା ପାଇଁ ହିଁ ସହଯୋଗ କରିପାରିବେ; ତାକୁ ସାମ୍ନାକୁ ଆଣିବାକୁ ନୁହଁ । ମେ୨୯, ୧୯୯୯ର ସୋରଣ ଗୁଳିକାଣ୍ଡ, ଡିସେମ୍ବର୧୬, ୨୦୦୦ର ମାଇକଂଚ ଗୁଳିକାଣ୍ଡ ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ୨, ୨୦୦୬ର କଳିଙ୍ଗନଗର ଗୁଳିକାଣ୍ଡ; କେଉଁ ଗୋଟିଏ ଘଟଣାରେ ବି ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ବିଚାର ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିପାରି ନାହିଁ । ବରଂ ପ୍ରତିଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ୟାୟ କରିଥିବା ପ୍ରଶାସନ ଓ ପୁଲିସଙ୍କ ଅନୈତିକ ମନୋବଳ ସୁଦୃଢ଼ ହୋଇଛି । ସରକାର ଚଳାଉଥିବା ଶକ୍ତିମାନଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବା ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ସାମାନ୍ୟ ଭାବେ କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ହେଉନାହିଁ । ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ କମିଶନଗୁଡ଼ିକ ସରକାରଙ୍କର ଭାବମୂର୍ତ୍ତିକୁ ନିର୍ମଳ ରଖିବାପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମାଧ୍ୟମ ହିସାବରେ ହିଁ କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଏଭଳି ପ୍ରହସନଗୁଡ଼ିକୁ ଆମେ ବି କେମିତି ଉପହାସ କରିବା ବା ବ୍ୟଙ୍ଗ କରିବା, ତାହା ଆମେ ଶିଖିବା ଦରକାର । ଆଜିର ଦିନରେ ଗରିବର ବନ୍ଧୁ ହୋଇ କୌଣସି ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କାମ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ରାଜନୀତି, ପ୍ରଶାସନ, ପୁଲିସ, ବିଚାରବ୍ୟବସ୍ଥା, ଓକିଲ, ଗଣମାଧ୍ୟମ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଯେଉଁ ସଚ୍ଚୋଟ ତଥା ନିଷ୍ପାପର ଲୋକମାନେ ରହିଆସିଛନ୍ତି,ସେମାନଙ୍କୁ ଅବହେଳା ଓ ଅସମ୍ମାନ କରାଯାଇ ଆସିଛି । କମ୍ପାନୀ ଯୁଗରେ ଏମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଅନୈତିକ ଓ ବିଚାରବିହୀନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ହିଁ ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବେ ଏବଂ ସ୍ପର୍ଶକାତର ପ୍ରସଙ୍ଗର ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ସେହି ସମ୍ବେଦନହୀନ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ । ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ଭାଷାରେ ସଂଘର୍ଷର ଅନ୍ୟ କିଛି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ ଏବଂ ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ କମିଶନ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରହସନ ମାତ୍ର- ଏକଥାକୁ ଆମକୁ ମାନିନେବା ହେବ । ଭଲ ହେବ ଏସବୁ ପ୍ରହସନ ଯଦି ବନ୍ଦ ହୁଏ ।